3e Jaar, No. 52. -- 'SHERTOGENBOSCH. -- Dingsdag 4 Mei 1847.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad . . f 12.
Franco per post. » 14.

ADVERTENTIEN:
15 cents de regel;
behalve 35 cents zegel.

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

In de Fransche Kamer der Gedeputeerden is dezer dagen eene hoogst belangrijke discussie plaats gehad over de vrijmaking (emancipatie) der slaven; deze discussie was uitgelokt door een aan die Kamer over dit onderwerp gerigt verzoekschrift. Het christendom [illegible] en de Kerk, welke door Christus gesticht werd, konde dus vernederenden menschenhandel schanvlekken. Geen heidensch wijsgeer noch wetgever was zulks vroeger in de gedachte gekomen. Het waren de apostelen, die de eerste deze woorden lieten hooren: *Er zij geene grieken noch barbaren, geene meesters noch slaven meer.* Geen wonder dus dat een dergelijk geschrift, bestemd om de meerdere verwezenlijking van dit catholijk beginsel te bevorderen, onder aanzienlijke catholijken deelgenooten vond. Aartsbisschoppen en bisschoppen hebben hetzelve met hunne handteekening voorzien. Ongelooflijk zijn de gruwelen, welke door dien redenaar aan den dag zijn gebragt, over de mishandelingen, welke de slaven in de Fransche kolonien te verduren hebben. Er bestaat, ja, een strafwetboek voor die kolonien, en in de Kamer werd tevens blootgelegd, hetzelve toegepast werd door regters en beambten, die zelve slaven onder hun gebied hebben. De ongelukkige *zwarten* der kolonien vonden in de Kamer welsprekende verdedigers gevonden; doch zal het hun baten? Wat kan de menschelijke magt tegen die ingewortelde gewoonten, herrigten; de godsdienst en de godsdienst alleen van vrijheid schenken zonder misbruik, is het die den mensch toeroept: *Veritas liberabit vos*: de vrijheid zal u vrij maken.

De zoogenaamde philantropie en de democratie, altijd zoo veel voor volk over heeft.... in [illegible] wel te verstaan... waren niet zeer op hun gemak bij deze beraadslaging. Een harer leiders, de heer Ledru-Rollin, beproefde het de zaak op eens anders schouders te schuiven [illegible] zie zou het durven denken? het was juist de katholijke geestelijkheid, welke hij aanklaagde, als oorzaak te zijn der instandhouding van de slavernij. Ziehier wat die redenaar niet schaamde in het midden te brengen in eene vergadering van verlichte en zaakkundige mannen. De geestelijkheid der kolonien, zeide hij, komt uit het seminarie van den H. Geest; en in de kerkelijke inrigting leert men dat de slaverij eene heilige zaak is, dat zij niet tegen de wet strijdt, dat men slaven verkoopen en koopen mag. Haar gedrag naar die lessen regelende, hebben al de priesters slaven, en slaven die zij mishandelen; zelfs in de kerken houdt zij de zwarte vrouwen zorgvuldig van de blanken gescheiden; er is meer, in de dagbladen schrijft zij ten voordeele der slavernij: en men vindt geen enkel orgaan om haar te beantwoorden."

Doch de Kamer zelve liet den redenaar maar al te zeer gevoelen, dat zij zich niet op den verkeerden weg liet brengen door de uitvallen der teleurgestelde democratie; herhaalde bewegingen van ongeloof en afkeuring vielen zijne woorden ten deel; men liet hem uitspreken, uit eerbied voor de vrijheid van het spreekgestoelte, doch bij het verlaten van hetzelve, kon hij ligt bemerken, dat hij weinig indruk op de vergadering gemaakt had.

Inderdaad, het was vrij onhandig, te beweren dat men in eenig seminarie de wettigheid van den slavenhandel leeraarde; het is overigens genoegzaam bekend dat de priesters der kolonien niet meer slaven hebben, dan hun voor de huishoudelijke dienst onontbeerlijk zijn en dat deze dan nog als christen-bedienden en broeders behandeld worden. De meeste leden der Kamer wisten zeer wel, hoe de geestelijkheid, wel verre van eene afscheiding tusschen zwarten en blanken in de kerken daar te stellen, herhaaldelijk over deze afscheiding, welke hen bedroeft, beklaagd hebben; doch vruchteloos; want zulke afscheiding is te veel in belang der voorstanders van de slavernij.

Neen, indien men wezenlijk de afschaffing der slavernij verlangde, zou men die taak aan de godsdienst opdragen en het gouvernement zou beginnen met in de kolonien een geregeld kerkelijk beheer te stichten hetzij door bisschoppen, of althans door apostolische vicarissen, met overleg van den H. Stoel benoemd; doch dit punt heeft het orgaan der zoogenaamde democratie zich wel gewacht aan te roeren en de minister der kolonien, die het middel zeer goed kent, heeft insgelijks eene uitwijkende houding aangenomen en gehandhaafd.

Intusschen is het een verblijdend teeken, dat zooveele aanzienlijke leden van het episcopaat en der hooge geestelijkheid zich die zaak aangetrokken hebben. Het gebruik maken van hun burgerregt, hun door de grondwet gewaarborgd, doet hun eer aan en zij hebben daar een voor de gansche wereld navolgenswaardig voorbeeld gegeven; een voorbeeld, hetwelk voorzeker niet vruchteloos zal blijven, daar het de reeds lang gekoesterde hoop doet ontstaan dat de Opperherder der catholijke Kerk, haar zigtbaar Opperhoofd zich, in zijne bezorgdheid voor de hem aanvertrouwde kudde, zich die schoone zaak zal aantrekken en de traagheid der staatkunde zal aansporen, om ten spoedigste aan zulke verhevene wenschen, geuit door alles wat godsdienst en burgerschap het edelst telt, gehoor te geven.

SYRIE.

BEYRUTH 6 april 1847. In het stadje Dein-el-Kanao, op omtrent drie uren afstands van hier, in het gebergte gelegen, is eene euveldaad gepleegd, welke al de gemoederen bezig houdt. Volgens het gebruik der maronieten had op Palmzondag door de geheele stad eene processie plaats, ter gedachtenis aan den zegenpalenden intogt des Heilands binnen Jerusalem. Vele kinderen volgde dezelve. Er ontstond een hevig onweder, hetwelk al de aanwezigen uit een dreef; en eenige kinderen zochten in de nabuurige huizen eene schuilplaats. Men was toen in de wijk der joden. Een kind van zes jaren kwam niet terug; te vergeefs verwachtte men het, te vergeefs zocht men, zelfs te vergeefs deed men huiszoekingen in de woningen der joden. De eerste verdenking had zich aldaar gevestigd en niet zonder reden, want in het proces van P. Thomas heeft een der beschuldigden, die het mahomedismus omhelsd heeft om aan de wraak zijner geloofsgenooten te ontkomen, toen hij deswege ondervraagd werd, bekend, dat zij alle jaren bloed van christenen noodig hadden, om hun paaschbrood te maken. Hij voegde er bij dat pater Thomas met dat doel gedood was en zijn bloed tot dat einde opgegaard en gebruikt was. Eindelijk na drie dagen vond men het lijk van het kind in het veld weder. Zijne handen, voeten en zijde waren doorboord en men had hem in den hals bloed afgetapt. Het was onmogelijk de hand der beulen niet te erkennen. De eerste gedachte der christenen was, zich zelven regt te verschaffen, doch zij onderwierpen zich aan den raad, om langs den wettigen weg wraak te nemen. Zullen zij regt erlangen? God weet het, ik twijfel er aan. Intusschen is de moeder zinneloos van droefheid geworden; de vader is te Beyruth gekomen om zijne klagt in te dienen; hij wacht, maar heeft gezworen dat indien de regering hem regt weigerde, hij eene snelle en vreeslijke wraak zou nemen. Vele joden zijn hier aangehouden en in de gevangenis gebragt, men ondervraagt, men overlegt, maar de turksche justitie is zoo traag en zoo omkoopbaar. Wat zullen de gezanten der Europeesche Mogendheden doen? Men is te vreezen dat zij met lafheid handelen en de zaak smoren zullen. Oostenrijk is, o schande! de erkende *beschermer* der joden in het Oosten; Engeland beschermt ze ook *onder de hand*, uit haat tegen Frankrijk. Rusland stelt alle belang in zijne onderdanen Frankrijk.... Frankrijk beschermt

meer en dezelfs Consul schijnt alle gezag en invloed verloren te hebben.

GRIEKENLAND.

ATHENE 19 april. Een besluit van gisteren heeft in het kabinet belangrijke wijzigingen gemaakt. Onder anderen is de heer Regali Palamides, voorzitter van de Kamer der Gedeputeerden, tot minister van binnenlandsche zaken benoemd. De heer Colletti behoudt de portefeuille van buitenlandsche zaken en het voorzitterschap van den raad.

RUSLAND.

Het schijnt dat de ongesteldheid, welke keizer Nicolaas belet heeft zich naar Stuttgardt te begeven, van eenen vrij ernstigen aard is; men zegt dat hij aan eene ontsteking van de lever lijdt, reeds vroeger is de Czaar door dezelfde ziekte aangetast geweest.

De Russen bereiden zich voor tot eenen nieuwen veldtogt in den Caucasus, de operatien zullen echter eerst bij het einde der maand mei aangevangen worden.

ZWITSERLAND.

De groote raad van Geneve heeft de derde beraadslaging geëindigd over het ontwerp van constitutie, hetwelk met 50 stemmen 14 aangenomen werd en thans bepaaldelijk tot constitutie is gebragt.

De Geneefsche constitutie heeft zoo wel als de fransche, hare beloften, zij belooft een toevluchtsoord voor grijsaards en de vestiging van een arsenaal te St. Gervais.

De rapporteur heeft niet ontveinsd dat men een gedeelte der stad wilde wapenen, niet alleen voor het geval van eenen aanval van buiten, maar ook voor dat van inwendige onlusten en worstelingen tusschen de burgers.

«Er zijn landen, zeide hij, alwaar de arsenalen de staatkundige regten ter zijde staan."

— Het kanton Zurich heeft ook zijn aandeel geleverd in de bevoorregte zielen, welke het Gode behaagt, van den weg der dwaling terug te brengen. De heer E. Blüntschli, burger van de stad Zurich, bezitter van een schoon vermogen en met schitterende talenten uitgerust, heeft zich uitsluitend aan de studie der talen en het beoefenen der wetenschappen gewijd. Die schoone roeping had hem de rijkste boekverzamelingen van Frankrijk opengesteld. Daar had zijn volstandige ijver om al de schatten der geschiedkundige letteratuur te doorsnuffelen, hem eene menigte daadzaken leeren kennen, welke regelrecht in strijd zijn met de verhalen der geschiedschrijvers van de hervorming, en deze ontdekking had het vertrouwen, hetwelk hij in de verdedigings-geschriften van Zwinglius en Calvyn gesteld had, merkelijk doen afnemen. Na zich met allen ernst tot het werk zijner bekeering voorbereid te hebben, heeft hij, in het kantoor Schwytz, belijdenis van het catholijk geloof afgelegd. Een der eerste werken, welke hij nu het licht zal geven, zal eene beredeneerde geschiedenis der zendingen van Paraguay wezen. Hij bezit een aantal geschiedkundige bescheiden, waarvan hij later gebruik zal kunnen maken tot onderrigt onzer zoo ligtzinnige en met vooroordeelen behepte eeuw.

DUITSCHLAND.

De werkzaamheden van den pruissischen landdag gaan langzaam voort. Even der aan deszelfs onderzoek onderworpene vragen is nog in beraadslaging gebragt; er heeft nog niets belangrijks plaats gehad dan de behandeling en de stemming van het adres. Door de zitting slechts acht weken duurt het, is het waarschijnlijk dat de Landdag zijne taken onafgedaan zal laten, indien hij niet meer ijver te werk gaat. Vele afgevaardigden hebben zich reeds beklaagd, dat men hen zoo in werkeloosheid liet en hebben doen opmerken, dat het getal der zaken, waarmede de Landdag zich bezig te houden, groot genoeg is, om daar eene zitting te houden.

Den 23 heeft eene algemeene vergadering der curien plaats gehad; de *Preus. Zeit.* van den 27 behelst het verslag dier zitting nog niet; zij geeft slechts dat der zitting van de drie standen, welke dezelve heeft voorafgegaan en waarin niets belangrijks verhandeld is geweest. De beraadslaging, welke in de vorige bijeenkomst dier curien was ingeleid, is thans voortgezet; het gold het regt van interpellatie, aan de afgevaardigden toekomende. De heer v. Bodelschwing handhaafde zijn regt, van niet te antwoorden, dan op interpellatien of vragen, schriftelijk gedaan, en vóór de zitting nedergelegd, maar beloofde tevens, zoo uit zijnen naam als uit dien zijner ambtgenooten, dat hij met de meeste hereidwilligheid op de hem gestelde vragen zou antwoorden, wanneer zulks zonder gevaar voor de waardigheid der kroon geschieden kan.

De *Köln. Zeit.* verzekert dat indien de Landdag al de verzoekschriften, welke ingekomen zijn, in behandeling wilde nemen, hiermede meer dan een jaar verloopen zou zijn.

Hetzelfde blad beweert dat het antwoord des konings op het adres door de meeste afgevaardigden gunstig opgenomen is, omdat het de verzekering geeft van eene nieuwe oproeping na vier jaren.

Het schijnt dat een zeker aantal leden van den Landdag voornemens zijn, eene gemeenschappelijke nota opteslellen, waarin zij de wijze, waarop het gouvernement de wetten van vroegeren tijd dan het patent van 3 febuarij uitlegt, bestrijden zullen. Men zegt dat hun doel is, eens voor altijd de regten voor te behouden, welke zij overtuigd zijn door die vroegere wetten verkregen te hebben; zij zullen tevens vragen, dat deze nota in het proces-verbaal opgenomen worde. Men rekent dat deze nota medegeteekend zal worden door de meeste afgevaardigden van de Rijnprovincie, van Westfalen en van de provincie Pruissen.

De overige leden van de oppositie zullen deze verklaring van voorbehoud niet onderteekenen, doch zij hebben ook besloten, om wanneer zij verzoekschriften zullen indienen, nooit te vragen dat hun de regten, in de wetten van 1820 en 1823 omschreven, verleend zullen worden, maar wel dat men die regten erkenne. Al wat hun van hunne meer voruitwillende ambtgenooten afscheidt, is dat zij geene stellige verklaring van voorbehoud wenschen af te leggen.

Behalven de verzoekschriften, welke reeds bij den landdag ingekomen zijn, worden er nog meer dan honderd gereed gemaakt over de vrijheid van drukpers, de individueele vrijheid, de emancipatie der joden enz.

— De tijdingen der voornaamste graanmarkten in Duitschland zijn zeer bedroevend; overal hebben de granen den prijs der tijdvakken van hongersnood bereikt.

— Uit Munchen schrijft men, dat men den 1ª met eene verhooging van den prijs van het bier verwachtte. Eene dergelijke omstandigheid heeft reeds vroeger aanleiding gegeven tot ernstige oplusten, zoodat men ook thans niet zonder bezorgdheid is. Het beijersch gouvernement heeft dus de noodige maatregelen genomen tot voorkoming of betengeling van nieuwe wanordelijkheden. Al de militairen van het garnizoen van Munchen, die met verlof zijn, hebben bevel gekregen van weder te keeren.

— Het plegtig paaschfeest werd te Magdeburg door een ongehoord schandaal ontheiligd. De predikant Uhlich, in den St. Catharina tempel over het groote geheim, hetwelk dien dag gevierd werd predikende, heeft openlijk van den kansel de verrijzenis des Heeren betreden.

Na het christelijk geloof en de uitlegging der waarheden van het christendom, naar het stelsel der rationalisten tegen elkander overgesteld te hebben, ging de onbeschaamde redenaar in het tweede deel zijner leerrede over tot de toepassing van hetgeen hij den *trap der rede* noemde op de daadzaak der verrijzenis des Heeren. Volgens dit stelsel » had de Heer (want de rationalistische predikant geeft hem dien titel nog, waarom, weet » wij niet te verklaren) had in zijne ziel onuitspreke» lijk veel geleden wegens de onbuigbaarheid » van het volk, hetwelk hij zoozeer bemind had. » Het is dus ligt te verklaren, dat het leven » hem tot in deszelfs laatste schuilplaats terugg» weken was en hij daardoor vroeger dan ander» scheen gestorven te zijn; doch hij was niet we» zenlijk bezweken onder de folteringen der kru» siging. Van het Kruis afgenomen, in welriekend» kruiden gewikkeld en in een nieuw, in de ro» uitgehouwen graf nedergelegd, had God, in zijn» wijsheid, de vonk des levens weder in hem op» gewekt; hetzij door de sterke uitwasemingen de» kruiden, waarmede hij gebalsemd was, of d» de koelte van het graf op hem teruggewe» heeft, die vonk was in eenmaal uitgebarsten » weder de vlam des levens geworden. Op » wijze alleen komt de daadzaak voor in overeen» stemming met de reden; en wat mij betreft, gin» de redenaar voort: mijn hart voor betere over» tuiging openende, kan ik dezelve niet ande» dan onder dit opzigt, het gevolg van den ijve» waarmede ik haar onderzocht heb, voorstellen."

Deze godlasterende theorie, welke te gelijk de dood en de verrijzenis van Christus, krachtens, niet nieuw in Duitschland, doch had zich niet de joden opgedaan, die zich vergenoegd hadde vol te houden dat zijn ligchaam door zijne leer lingen gestolen was. Zij werd in een aantal wet ken met onderscheidene wijzigingen voorgedrage en had eindelijk in het rationalistisch stelsel g zegevierd. Het eenig nieuwe hierin is de onbe schaamdheid van den bedienaar des Evangelies, d van den kansel, in een tempel, die n christelijk heet, dezelve ontwikkelt en als uitkom der naauwgezetste nasporingen voordraagt. W zal het pruissisch gouvernement daarvan zegge Is het reeds zoo laag gevallen, ter zake van g loof of gezag, om zoo een schandaal te dulden zonder tegen dezelfs gever te handelen? Deze vra zal spoedig beslist zijn.

— Volgens de *Köln. Zeit.* zou het getal der ge kwetsten in de dagen van den 21 en 22 zeer aan zienlijk zijn. Van de zijde der troepen bedraag het 92, als 8 officieren, 76 soldaten en 10 ge darmen. Dat der gekwetsten onder het volk i niet bekend; het schijnt dat niemand zich verpleging in het gasthuis aangemeld heeft. H regterlijk onderzoek wordt met ijver voortgezet reeds zijn eenige ligte veroordeelingen uitgesproke

— Te Stettin hebben den 25 weder onlust plaats gehad.

— Ook te Neuenburg (Beijeren) zijn ernstig wanordelijkheden gepleegd, waarbij vele gekwetste gevallen zijn.

ENGELAND.

LONDEN, 28 april. Heden is een kabinetsraa op Foreign-Office gehouden, hetwelk door al de Londen zijnde ministers werd bijgewoond.

— De Iersche bank zal haar cassatie tot op pCt. brengen. De geldcrisis is zeer groot te Dubli

— Eene deputatie van kooplieden en fabrikan van Liverpool en Manchester zal zich naar Lond begeven, om aan den kanselier van de Echeq den benarden toestand van nijverheid en koophand bloot te leggen en hem voor oogen te brengen, h hoogst verontrustend de vooruitzigten zijn.

IERLAND.

De catholijke bisschop van Clonfert is den april te Loughiea in den ouderdom van 78 jar overleden aan den loop, welke zoo vele verwo tingen in Ierland aanrigt. Hij is de tweede iersc prelaat, die in weinige weken tijds overleden

SPANJE.

MADRID 23 april. In de zitting der Corte

over niets anders beraadslaagd dan over ... van het reglement van orde.

... Concha is nog niet vertrokken, ... het vooruitzicht bestaat voor het ...

... gerucht wint meer en meer veld, dat ... vrijwillig op het punctje van ... zedzame uitkomst te zullen hebben, op het ... waarop wij schrijven is het waarschijn... beslist, zonder behulp der materieele ... van eenige vreemde natie. Men gelooft dat ... koningin een ministerie benoemd heeft, meer in ... des vooruitgangs, dan het ministerie ...

Faro beweert heden dat men den koning ... volle en onafhankelijke dotatie, op de be... van het koninklijk huis genomen, zal toe...

... dagblad zegt dat het gouvernement en ... heden van Madrid gisteren avond voor wat... heden bevrezen waren, en dat daarvoor ... len van veiligheid genomen zijn.

... April. De *Espanol* meldt dat er tijdingen ... aangekomen zijn, welke melden, dat de ... geigerd heeft het huwelijk van don Enrique ... genen.

FRANKRIJK.

... 29 april. Gisteren was in de Kamer der ... verspreid het gerucht verspreid, dat de heer ... plagne, minister van financien, zijn ... ontslag gevraagd. Bij de beraadslaging over ... ontwerp betrekkelijk de geheime fondsen, ... minister hevig aangevallen, over de in ... gevolgde wijze, waarop hij de leden zijner ... tot zeer groote posten begunstigde.

... heer Maurette, vroeger pastoor te Serres, ... Pamiers, en die zijne plichten zoo zeer ver... dat hij protestantsch predikant gewor... heeft openlijk zijne dwalingen herroepen.

... commissie belast met het onderzoek van ... ontwerp over het onderwijs, vergadert ... Het gouvernement zelf dringt hij die ... sie op spoed aan. Het is echter niet waar... dat het onderwerp nog gedurende deze ... in beraadslaging zal komen, doch het rap... uitgebragt worden, opdat de beraadsla... delijk bij de volgende zitting zou kunnen aan...

Het comité ter verdediging van de gods... vrijheid heeft een werk van den eerw. heer ... loup, over het wetsontwerp Salvandy, in het ... gegeven. Het getal onderteekenaren der ver... schriften voor de vrijheid van onderwijs be... thans 82,377.

Lord Cowley, broeder van den hertog van ... ton en voormalig ambassadeur van Frankrijk ... hof der Tuilerien, is gisteren avond alhier ... Lord Cowley was 75 jaren oud.

NEDERLAND.

... 's HERTOGENBOSCH, 3 Mei.

... eenige dagen heeft Zijne Majesteit de Ko... vertrekken niet verlaten, uithoofde van ... dagsche tusschenpoozende koorts, wier ... in herigheid afnemen.

... venhage, den 1sten mei 1847.

... J. Everard — Beekers.
M. D. — M. D.

(*Staats-Ct*)

... 2 mei. Z. M. de Koning heeft een ... acht doorgebragt. Hoogstdeszelve is merkelijk ... is heden geen bulletin uitgegeven.

... leest in het *Handelsblad* (Tweede editie ... dag den 3 mei):

... 30 april. In enkele plaatsen van Ier... heeft zich onder het nieuwe aardappelen... ... sporen vertoond van de ziekte ... laatste jaren.

... wij vernemen is de reis van Z. M. dtn ... Amsterdam, uitgesteld tot 17 mei e. k.

('s Gr. *N. B.*)

... besluit van den 28 april jl., n°. 59, heeft ... bewilligd aan jhr. C. H. baron van Wijkerslooth, ... van 6 ridder, vergunning verleend tot het ... en dragen der versierselen van kom... ... orde van den heiligen Gregorius, ... H. den Paus geschonken.

... ENNAGE, 28 april. Ten gevolge van de ... in de afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontstaan, bij de behandeling van het wetsontwerp tot herstel van verliezen door het te loor gaan van schuldbrieven ten laste van het rijk, zijn door de Regering in het wetsontwerp eenige veranderingen gebragt, waardoor aan de eene zijde vermeden wordt het verouderd verklaren van een oorspronkelijken titel en te korte duur der aansprakelijkheid van den staat ten opzigte van den houder eener schuldbekentenis, welke men vernietigd waande, en aan de andere zijde kan worden ontbeerd, zoowel de daarstelling van eene duplicaat-schuldbekentenis, welke geen wezentlijk nut voor den schuldeischer, wel groote bezwaren voor de administratie zou opleveren, als de noodzakelijkheid van een te langen en bezwarenden borgtogt.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zullen morgen, ochtend vergaderen over het voorstel van den heer Hofman, gisteren in de Kamer gedaan.

GORINCHEM 28 april. Gisteren avond omstreeks vijf uren, kwam de stoomboot *Jan van Arkel* voorbij Woudrichem, toen de stuurman ontwaarde, dat eene boot van dat slagje een passagier trachtte aan te brengen. Het onstuimige weder deed dit ranke vaartuig op en neder slingeren, zoo dat de kapitein het geraden oordeelde stil te gaan liggen; doch even daarna geraakte het bootje onder het schepwad der stoomboot, zoodat hetzelve omsloeg. De schrik en angst, welke dit ongeval veroorzaakte, was indrukwekkend. Van alle kanten zocht men de drenkelingen met het oog, doch nergens ontwaarde men de sporen van een menschelijk wezen in het water. Op het vermoeden dat beiden onder de stoomboot geraakt waren, gelastte de kapitein een paar slagen vooruit te doen, en onmiddellijk daarna zag hij eenen man uit de raderkast in het water springen, die zich door zwemmen trachte te redden. Den tweede ontwaarde men niet. Ofschoon goede lichaamskrachten den zwemmende ondersteunden, was hij eindelijk genoodzaakt, door de toenemende zwaarte zijner kleederen, het zwemmen te staken; men wierp hem daarom een touw toe, hetwelk hij na de derde toewerping greep, en alzoo behouden werd.

Terwijl men van den geredde vernam, dat zijn makker, zijnde de veerman Vieveen, zich in de raderkast bevond, klaagde men, om ook dezen te redden. Bij het omslaan der boot hadden beiden eene plank van het scheprad gegrepen, ten einde hunne redding af te wachten. Doch toen de raderen in werking werden gebragt, verdween deeen, zijnde de heer C. van Andel, uit Gorinchem, verpletterd te zullen worden, en wierp zich in de rivier, terwijl de schipper Vieveen, de eene na de andere plank van het radgreep, naar gelang het omdraaide.

Het berigt, door de *Gorinchemsche Courant* verspreid, dat te Hardinxveld twee menschen door het omslaan eenen bom (?) zouden gedronken zijn, wordt van verschillende kanten tegengesproken.

(*Utr. Ct*)

Mengelwerk.

DE SPOORWEG.

I.

Op eenen schoonen ochtend van de maand september 1841 beklommen twee personen, een grijsaard en een jong meisje, de trappen van de St. Rochus kerk. Het was bijna elf uren en de kleppende klok kondigde het op handen zijnde misoffer aan.

Ofschoon de haren van den ouden man zoo wit als sneeuw waren, getuigden zijne regte gestalte en krachtige houding, dat hij nog in de kracht der rijpe jaren was, en men was geneigd eene verklaring te zoeken voor de omstandigheid, dat hij op den arm van het meisje leunde, hetwelk van hare zijde zijne stappen met de uiterste zorgvuldigheid scheen te leiden; weldra echter ontwaarde men de oorzaak: de grijsaard was blind.

Wij zullen hem in de heilige plaats aan zijne gebeden overlaten, om de lezers middelerwijl eenigzins bekend te maken met de bijzonderheden, welke tot het ware verstand dezer geschiedenis noodzakelijk zijn.

De heer Germanpré was een beroemd schilder, alvorens de verzwakking van zijn gezigt, welke eindelijk in eene volslagene blindheid was overgeslagen, hem verpligtte aan zijne werkzaamheden vaarwel te zeggen. Het was toen reeds tien jaren geleden, dat hem dat ongeluk overkomen en door een der grootste straffen welke God den menschen kan opleggen, ontrukt was aan eene loopbaan, welke beloofde schitterende te zullen zijn. In den aanvang was zijne wanhoop grenzeloos, en wellig ware hij daaronder bezweken, indien de Heer niet eenen vertroostenden engel aan zijne zijde geplaatst had, in de persoon zijner dochter.

De jonge Laurentia, die op dat tijdstip naauwelijks vijftien jaren telde, vond echter, door liefde en zelfsopoffering, het middel, om haren vader weder aan het leven gehecht te doen zijn en zijn ongeluk met gelatenheid te doen dragen. Jaren waren noodig geweest om die uitkomst te verkrijgen, jaren van volharding, zelfsverloochening, doch met eene volslagene overwinning bekroond.

Wanneer de ongelukkige schilder zich voor het hoofd sloeg, en uitriep: »Ik had daar meesterstukken, die mijnen naam zouden vereeuwigd hebben, en zie, op mijn vijf en veertigste jaar is mijne loopbaan geëindigd! Ik ben dood voor de konst! dood voor den roem!" dan zeide Laurentia, met hare overredende stem:

— Vaderlief! die roem, welken de wereld aanbiedt, is aan zoo vele teleurstellingen blootgesteld, terwijl, indien gij Gode het offer uwer vleijende vooruitzigten brengt, gij verzekerd zijt, daarvoor eene ruimte belooning, in de verblijven der eeuwige gelukzaligheid te zullen genieten.

Toen eenmaal deze waarheid tot in het hart van den heer Germanpré doorgedrongen was, werd de taak van Laurentia ligter en zij spande al hare krachten in, om den armen blinde het leven rustig en aangenaam te maken.

Door de zorgeloosheid, welke allen kunstenaren eigen is, en rekenende op de talrijke werken, welke hij beraamd had, om het lot zijner dochter te verzekeren, zag de heer Germanpré zich van alle geldelijke hulpmiddelen verstoken, toen hij door blindheid geslagen werd. Al zijn vermogen bestond in twee schilderijen, welke aan Paulus Potter toegeschreven werden en een dertig duizend franken waard konden zijn. Laurentia wist dat haar vader liever naast zijne schilderijen van honger omgekomen ware, dan toe te stemmen om zich daarvan te ontdoen; de gedachte daarvan alleen deed hem reeds sidderen. En evenwel, hoe spaarzaam de uitgaven der kleine huishouding overlegd werden, er moest toch in voorzien worden en het geringe loon, hetwelk Laurentia uit haar naaldwerk trok, was niet toereikende. Om niets ter wereld hadde zij evenwel hare verlegenheid aan haren vader bekend gemaakt; daardoor immers hadde zij nieuw voedsel gegeven aan de sombere wanhoop, welke desnds zijn leven nog ondermijnde; zij besloot dus den raad van een oud vriend harer familie, den heer Lagrange, die te Paris weleer eene eervolle plaats in het notariaat bekleed had, in te winnen. Toen Laurentia hem haren toestand had blootgelegd, zeide deze:

— Lief kind, er valt geen oogenblik te aarzelen; de twee Potter's moeten verkocht worden.

— Ach! mijnheer! riep het meisje; dit zou voor mijnen vader de genadeslag wezen; hij zal het besterven.

— Misschien ja, indien wij onvoorzigtig genoeg waren, hem met ons voornemen bekend te maken; doch hij moet er niets van weten.

En de verwondering van Laurentia ziende, legde de heer Lagrange haar zijn plan bloot, hetwelk eenvoudig hierin bestond, om de twee Potter's te doen vervangen door twee andere schilderijen van dezelfde grootte; hij zelf nam het op zich die verwisseling te bewerkstelligen, terwijl Laurentia en haar vader afwezig zouden zijn.

Laurentia verzette zich eerst hevig tegen dit ontwerp, hetwelk tegen de ingeborene regtschapenheid van haar hart streed en tevens de zoo innig vertrouwelijke betrekkingen, welke steeds tusschen haar en haren vader bestaan hadden, afbrak. Doch de gebiedende stem der noodzakelijkheid, de vrees van hem, dien zij zoo teeder beminde, beroofd te zien van de eerste levensbehoeften, zegevierden eindelijk over haren tegenstand. De verwisseling geschiedde, zonder dat de gruwblinde er iets van vermoedde; maar toch wilde zijne dochter hem plaats zagen nemen voor twee, dan middelmatige paneelen, welke de gestolenen schilderijen vervangen hadden, en bij een der

schoonheden zijner stukken uitwijdde, voelde zij bittere tranen over hare wangen stroomen.

Den heer Lagrange kostte het niet veel moeite, om eene geschiedenis te verzinnen, om de inkomst van dertig duizend franken te wettigen.

Hij had ook eenige oude schilderijen aan den heer Germaupré verkocht, en deze, met bemelde, zwak als al de kunstenaars behept, om eene groote waarde aan hunne voortbrengsels te hechten, had zich verbeeld, dat zijne blindheid de graagte der liefhebbers had gaande gemaakt.

Dertig duizend franken werden bij eenen algemeen geachtend bankier geplaatst, en de inkomsten, welke door Laurentia aangewend, waren voldoenden, om in de dagelijksche behoeften te voorzien.

De goede dochter verliet nooit haren vader; zij was hem zoo onontbeerlijk geworden als de lucht welke hij inademde; zijne verlangens waren vervuld, alvorens hij ze te kennen gaf; en zijne, voor de gansche wereld gesloten oogen hadden voor haar eene uitdrukking, waaraan zij zich nooit vergiste.

Dit leven, oogenschijnlijk zoo droevig voor vader zoo wel als voor dochter, was echter niet geheel zonder aangename oogenblikken. Voor Laurentia was het een waar genot, toen zij in de ziel des grijsaards kalmte en gelatenheid de plaats van ontevredenheid en wanhoop zag innemen; en zij dankte God; dat Hij zich van haar bediend had, om die gelukkige verandering tot stand te brengen.

Germaupré, van zijnen kant, zeide dikwijls tot zichzelven dat hij, zonder het ongeluk, hetwelk hem getroffen had, nooit zou geweten hebben welke schatten van liefde en verknochtheid in het hart zijner dochter opgesloten waren. Laurentia kende geen ander vermaak, dan hetwelk zij met haren vader deelen kon; wanneer zij dus, met behulp eener oude dienstbode, die haar opgebragt had en hem in dit verval niet had willen verlaten, hare kleine huishouding verzorgd had, ging het jonge meisje naast haren vader nederzitten en las hem iets voor, nu eens uit eenig stichtend boek dan weder uit de levens van vermaarde schilders.

Dit waren de verpozingen in de winterdagen. Zoodra de zon weder lieflijk aan den hemel scheen, bragt Laurentia haren vader naar eenige afgelegene wandeling, waar hij eene gezondere lucht, dan in hunne sombere en enge straat, inademde; en dan, alvorens naar huis terug te keeren, gingen zij eene of andere kerk binnen, om hunne hulde te brengen aan Dengene, die altijd bereid is een gunstig oor aan zijne stervelingen te leenen en de eeuwige heerlijkheid aan de zuiveren van harte beloofd heeft.

Hoe weinig men te Parijs ook gewoon zij zich met zijne buren bezig te houden, kenden al de bewoners der wijk, waar Germaupré woonde, het edele gedrag zijner dochter, en meer dan eenmaal troffen lofuitingen het oor van Laurentia op haar voorbijgaan; zij echter meende steeds dat dezelve niet verdiend waren. Inderdaad, hoe kon zij trotsch gaan, terwijl zij, in hare eenvoudigheid de uitspraken des hemels en van haar hart volgde, en geene andere vreugd kende, dan zich aan eenen vader, die zij zoo lief had, uitsluitend toe te wijden? O! zoete en reine vreugd eener ziel, die de overtuiging met zich zondraagt, dat zij de taak, welke God haar hier beneden opgelegd heeft, op eene edele wijze vervult!

(*Vervolg hierna.*)

LAATSTE BERICHTEN.

Tijdingen uit Konstantinopel van den 14 april melden dat een aantal oorlogschepen naar Athene zullen stevenen.

Volgens *l'Univers* heeft Z. Exc. de Kardinaal Gizzi den 19 april aan de gouverneurs der roomsche gewesten deze verklaring gezonden, houdende dat Z. H. verhinderd, zich eene vergadering van notabelen, uit de voornaamste steden der Pauselijke Staten afgevaardigd, te vereenigen. Eerstdaags zullen de juiste en naauwkeurige bepalingen te gemoet omtrent het getal en de wijze van verkiezing der afgevaardigden, welke te Rome zullen bijeenkomen.

De londensche dagbladen verzekeren dat de Keizer van Rusland in Engeland eenen dergelijken financiëlen maatregel zal tot stand brengen, als onlangs in Frankrijk van zijne zijde geschied is, met verwacht daarvan veel goeds tot het open ophouden der lijnbanen.

De grootvorst Konstantijn van Rusland is den 22 april te Altenburg aangekomen; den volgenden dag zou de verloving plaats hebben van dien vorst met de prinses Alexandra, jongste dochter van den regereuden hertog.

Levendig.

Op Dingsdag den 11 Mei 1847, des namiddags ten *twee* ure en volgende dagen, zal er ten huize van den WelEdelGestrengen Heer Mr. *B. HARTOGENSIS*, in de Keizerstraat, te *'s Hertogenbosch*, door den Griffier *VIEWEG* en den Vendumeester *OFFERS*, worden overgegaan tot den publieken verkoop van:

ONDERSCHEIDENE

Meubelaire Goederen,

waaronder

KABINETTEN, SECRETAIRES, CHIFFONIERES, BUREAUX, KASTEN, COULISSEN en andere TAFELS, STOELEN met Paardenharen en andere Zittingen, KOPER-, TIN-, VERLAKT-, GLAS- en AARDENWERK, alsmede een MANGEL en hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Alle welke Goederen *op Maandag den* 10 *Mei* 1847, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure, voor een ieder te zien zijn.

ZEGT HET VOORT.

Op Donderdag den 6 Mei 1847, ten 10 ure des morgens, zullen onder meer andere GOEDEREN, ten huize van Mejuffrouw de Wed. *J. H. VAN MOLL*, te *Eindhoven*, in het openbaar worden verkocht:

Een nieuw modern KARRETJE op VEREN.

Eene goed geconserveerde, fraaije ENGELSCHE TILBURY.

Eene goede en gemakkelijke REIS-CHAIS.

En BROMMER.

Drie beste, waaronder een met Koper afgezette RIJTUIG-PAARDENTUIGEN, TOOMEN, ENGELSCHE en andere RIJZADELS.

ALLE SOORTEN

van Brabandsche Bieren,

TE BEKOMEN BIJ

J. FOURNIER,

CAFÉ DU COMMERCE,

op de groote Markt, met de **Fiesch** of de **Harnik**, voor zeer Civiele Prijs. Hij rekommandeert zich aan het geëerd publiek.

VERKEERDE WERELD!

De Oss bespringt den Stier.

J. G... te *'s Bosch* meent dat de Heer *VAN B.....* dit is gewaar geworden, daar hij *saturdag den* 17 *April* door den Oss, Stierenvleesch voor Rundsvleesch ontvangen heeft, het ware te wenschen dat de Stedelijke Regering, die zoo goed waakt, dat het Halreglement niet te kort gedaan worde, en alzoo aan eenen Slager 3 Processen op den hals jaagt, omdat hij den naam draagt, goed Vleesch te verkoopen, en waakzaam oog op zulk publiek bedrog zoude houden, daar toch het invoeren van Stierenvleesch in de Hal verboden is, en zulks is inderdaad van meer aanbelang, dan zulke zaken die men met geldboeten straft, doch wanneer men Keurmeesters aanstelt, die het belang hunner ouders en betrekkingen en niet dat der burgers beoogen, zal men geene ander handelwijze te verwachten hebben.

L. G...

De Notaris *JOH. DE BERGH*, te *'s Hertogenbosch*, zal ten overstaan op de Stadhuis Haven, bij den Archivaris, op *Vrijdag* den 7 Mei 1847, des morgens ten 9 ure, verkoopen

TIMMERHOUT

van allerlei aard.

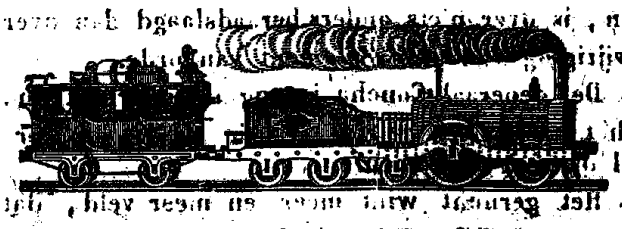

AKEN MAASTRICHTSCHE

SPOORWEG.

Aanbesteding der Werken

OP PRUISSISCH GEBIED.

De Gemeenschappelijke DIRECTIE, voormelds zijnde, over te gaan tot de

AANBESTEDING DER WERKEN

voor

DEN AANLEG VAN HET GEDEELTE VAN DEZEN

SPOORWEG

van **Aken** tot in de nabijheid der **Neêrlandsche Grenzen**,

brengt bij deze ter kennis van de gegadigden, dat het daartoe betrekkelijk BESTEK, met de Longteprofillen en Berekeningen, tot den 25 *MEI* aanstaande, ter inzage liggen in hare bureaux, te *Aken*, *Wirtschaftsgasse*, N° 1304, en te *Maastricht*, *Capucinenstraat*, N° 1191, gedurende des verlangende, van den 3 tot den 15 *MEI*, ook het Spoorweglijn, op heden uitreid aan de gegadigden worden aangewezen.

De werken voornoemd zijn verdeeld in twee Perceelen.

De verzegelde *INSCHRIJVINGS BILLETTEN*, met het opschrift van *Inschrijvings billet voor den aanleg van het perceel van den Aken Maastrichtschen Spoorweg*, kunnen voor duiterlijk op den 25 *MEI* aanstaande, ten des avonds ten 6 ure in een der opgegeven bureaux worden bezorgd.

De opening dezer billetten zal plaats hebben den 26 *MEI*, des voormiddags ten 11 ure, in het bureau te *Aken*, en in bijzijn der alsdaar tegenwoordig zijnde inschrijvers.

Maastricht den 24 *April* 1847.

DE GEMEENSCHAPPELIJKE DIRECTIE.

Graanmarkt.

's HERTOGENBOSCH

Vrijdag en Zaturdag 30 April en 1 Mei.

ROGGE f 14.25 à 14.50 à f 14.75
BOEKWEIT f 10.00 à f 10.25 à 10.66
HAVER f 4.75 à 5.00 à 5.50

Beurs van Amsterdam.

Zaturdag 1 Mei 4 ure.

W. S. 2½ pCt. 55, 54⅞. Ditto 3 pCt. 70½, 70. Ditto 3 pCt reconstruct. 70½. Ditto Certific. 4 pCt. 39½, ⅛. Am. Synd. 82½. Handelm. 172½. Ardoins 85, p. st. 19⅝ ex div. Ditto 510 p. st. 19⅛ ex div.. Ditto Coupons 15½. Spanje Binnen. 3 pCt. 29¼. Portug. 4 pCt. 37, 36½. Oude Russen 101½.

OPGAVEN van de HOOGTE der Rivieren DE MAAS te GRAVE en van de DIEZE te 's BOSCH, waargenomen des morgens ten 8 ure.

DATUMS	MAAS TE GRAVE				DIEZE TE 'S BOSCH.			
	BOVEN AP		GEWASSEN	GEVALLEN	BOVEN O		ONDER O	GEWASSEN	GEVALLEN
April	voet	duim	duim	duim	voeten	duim	voeten	duim	duim
30	6	93	»	8	»	»	»	»	»
Mei 1	6	86	»	9	0	28	»	»	1
2	6	86	»	»	0	14	»	»	9
3	»	»	»	»	0	7	»	»	7

De O. te 's Bosch is 4 voet 11 duim Boven AP.

Hoogte van den Rijn te Keulen 30 April 6 voet 6 duim.

Ter Drukkerij van D. A. E. DE ROOY te 's Bosch.